

**การพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิตามคิด**
The Development of Nonfiction Writing Skills of Undergraduate
Students Program in Thai Language at Rajabhat Maha Sarakham
University using the Discovery Method and
Graphic Organizer Method

เชษฐา จักรไชย / Chettha chakchai

*Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University
Maha Sarakham 44000, Thailand*

Email: chakchai_st@hotmail.com

Received: October 22, 2020

Revised: November 21, 2020

Accepted: December 15, 2020

Abstract

The purposes of the current study were to develop a learning management plan for non-fiction writing skills using the discovery method and mind mapping method that met the efficiency criteria of 75/75, to study the effectiveness index of the developed learning management plan, and to compare non-fiction writing skills of undergraduate students majoring in the Thai language before and after learning with the developed learning management plan. Randomized by the purposive sampling method, the

samples were 49 second-year undergraduate students majoring in the Thai language in the Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University in the second semester of the 2019 academic year. The instruments were a set of 6 learning management plans and a non-fiction writing test designed in 40 question items of multiple choices. The statistics used in data analysis were mean score, percentage, standard deviation, and a paired sample t-test. The results of the study were as follows. The efficiency of the learning management for non-fiction writing skills using the discovery method and mind mapping method was found to at 78.73/80.77 which exceeded the criteria of 75/75. The effectiveness index of the developed learning management method was found at 0.5191. It could be interpreted that 51.91 % of the participants could improve their non-fiction writing skills after learning with the plan. Finally, the average participants' score before learning with the developed learning management plan was at 24.00 while the score of the posttest was 32.31. There was a significant difference between the participants' pretest and posttest at a statistical level of .01.

Keywords: Non-fiction Writing, Discovery learning method, Mind Mapping Method

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิดที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อหาดัชนี ประสิทธิภาพของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

ชั้นปีที่ 2 หมู่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนวิชา การเขียนสารคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 49 คน ซึ่งได้มา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนบริหารการสอน 6 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนสารคดี ชนิดเลือกตอบแบบปรนัย 40 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Sample) ผลการวิจัยพบว่า แผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.73/80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ส่วนการศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.5191 หมายความว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 51.91 และ ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยภาพรวมพบว่า การทดสอบคะแนนของผู้เรียนมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 24.00 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.31 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การเขียนสารคดี, กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบ, วิธีการแผนภูมิความคิด

บทนำ

ในปัจจุบันการเขียนสารคดีเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้่านมากขึ้น ในปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตลอดจนสื่อ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ต่างมีพื้นที่ไว้สำหรับนำเสนองานเขียนประเภทสารคดี ขณะเดียวกัน นักเขียนก็ให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อให้ ความรู้ ข้อคิดเห็น และความบันเทิงอารมณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน มีข้อสังเกตว่า ปัจจัย ที่ทำให้งานเขียนสารคดีมีบทบาทและความสำคัญต่อบุคคลและสังคมมากขึ้น เพราะว่า

งานเขียนสารคดีสามารถสื่อสารความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่สอดคล้องสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของมนุษย์ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้สารคดียังมีประโยชน์ต่อการนำมาศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งสามารถนำแนวคิดจากการอ่านมาต่อยอดประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานและอาชีพของผู้อ่านได้ตามความเหมาะสมอีกด้วย (Chakchai, 2013, p. 1)

คุณค่าและความสำคัญของสารคดีดังกล่าวข้างต้น จึงนำความรู้เรื่องการเขียนสารคดีนี้มาบรรจุเป็นรายวิชาการเขียนสารคดี (Feature Writing) รหัสวิชา 3010309 ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำหนดคำอธิบายรายวิชาว่า “รูปแบบ ประเภท และกลวิธีการเขียนสารคดี การเก็บข้อมูล การสร้างประเด็นการเขียน การใช้ภาพประกอบ และนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์” เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดี โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของรายวิชาด้านพุทธิพิสัย คือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจแนวคิดองค์รวมเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานเขียนสารคดี ด้านทักษะพิสัย คือ สามารถปฏิบัติการเขียนได้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ โดยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและด้านเจตคติ คือเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาและการเขียนสารคดีซึ่งเป็นงานเขียนอันทรงคุณค่าของการเขียนประเภทร้อยแก้ว

สารคดีเป็นงานเขียนที่มุ่งนำเสนอข้อมูลจริงเป็นหลัก และใช้ความคิดหรือทัศนะของผู้เขียนประกอบการสื่อสารเพื่อให้เนื้อหามีอรรถรส ตลอดจนมีการใช้ภาษาเขียนอย่างมีสุนทรียภาพ ฉะนั้น รายวิชาการเขียนสารคดีจึงเป็นวิชาเน้นการปฏิบัติและนำมาบูรณาการกับทักษะการเขียนเป็นสำคัญ เพราะนอกจากผู้เรียนจะต้องศึกษาหลักการเขียนสารคดีให้เข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว จำเป็นต้องมีทักษะในการวางแผนการเขียนด้วย นอกจากนี้จะต้องสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและจากภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีวิธีการจัดระบบข้อมูลเหล่านั้นเป็นหมวดหมู่เพื่อนำมาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วเรียบเรียงเป็น เนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักการเขียนที่มีประสิทธิผลต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการเขียนสารคดี มาแล้ว 3 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556, 2557, 2562 เมื่อได้ดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา โดยนำผลการประเมินการสอนของตนเอง ตลอดจนปัญหาและ

อุปสรรคที่พบในการเรียนการสอน มาเทียบเคียงกับข้อเสนอแนะของนักศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชาให้เนื้อหา มีความทันสมัย สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม สภาวะการณ์และเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าตามกาลเวลาและยุคสมัย

การสำรวจจากแบบสอบถามและการรวบรวมจากสภาพปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนสารคดี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะที่สมควรปรับปรุงแก้ไขมีหลายประการ พอจะประมวลได้ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาขาดทักษะการวางแผนการเขียน เช่น การสร้างกรอบแนวคิดและกำหนดประเด็นของโครงเรื่องที่จะเขียน การกำหนดขอบเขตข้อมูลที่สอดคล้องกับแนวคิดของเรื่องที่จะนำเสนอ และการคัดเลือกบุคคลผู้เป็นตัวแทนให้ข้อมูลในขณะที่มีการลงพื้นที่ภาคสนาม

2. นักศึกษาขาดประสบการณ์ในด้านการเขียนและการนำข้อมูลมาประยุกต์สู่เรื่องที่จะนำมาเขียน ทำให้ไม่สามารถเขียนถ่ายทอดเรื่องราวออกมาได้อย่างชัดเจนและลุ่มลึก เพราะบางคนไม่ได้ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนา สอบถาม และสัมภาษณ์บุคคลผู้ให้ข้อมูลอย่างจริงจัง นอกจากนี้นักศึกษาบางคนไม่มีโอกาสออกไปยังแหล่งเรียนรู้อย่างอิสระ ซึ่งมีส่วนทำให้ไม่สามารถเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลจริงได้อย่างเต็มที่ ถือเป็นอุปสรรคต่อการสอนการเขียนสารคดีเป็นอย่างดี

3. นักศึกษาขาดความสามารถในการจัดระบบข้อมูลด้วยการใช้แผนภูมิความคิดและการเรียบเรียง เนื้อเรื่องยังขาดเอกภาพและสัมพันธ์ภาพด้านเนื้อหา เพราะนักศึกษาไม่สามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการเขียนได้ลุ่มลึกทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ทำให้งานเขียนที่ได้เป็นงานเขียนที่ขาดพลังวรรณศิลป์และการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้การเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนสารคดีไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ทุกข้อตามที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจจะส่งผลให้นักศึกษาขาดความรู้และทักษะการทำงานด้านการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานี้ จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถ การเขียนสารคดี พบว่า มีแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถ

พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Learning) และวิธีการแผนภูมิความคิด (Mind Mapping)

การเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง ดังที่ Mulkhani (2004, p. 29) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้สร้างสถานการณ์ในลักษณะที่ผู้เรียนเผชิญกับปัญหา ซึ่งในการแก้ปัญหาผู้เรียนจะได้ใช้กระบวนการที่ตรงกับธรรมชาติของวิชาหรือปัญหานั้น สอดคล้องกับทฤษฎีของ Rangabruk (2002, p. 45) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนรู้แบบค้นพบเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การสืบเสาะหาความรู้ การให้เหตุผล การอ้างอิง หรือการสร้างสมมติฐานซึ่งประยุกต์หรือพัฒนาไปจากข้อมูลที่มีอยู่เดิม

อนึ่ง การเรียนรู้แบบค้นพบ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนได้ตามความสนใจโดยมีผู้สอนช่วยส่งเสริมให้เรียนด้วยตนเอง และช่วยให้คำปรึกษาแนะนำตามความสมัครใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ช่วยพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และช่วยให้คำปรึกษาแนะนำตามความเหมาะสมเกี่ยวกับการหาความรู้ วิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Khaemane, 2012, p. 145)

จากแนวคิดดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาการเขียนสารคดี กล่าวคือ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นหาความรู้นอกสถานที่โดยมีฐานคิดว่าหากผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลผู้ให้ข้อมูลมาสังเคราะห์และเรียบเรียงเป็นงานเขียนสารคดี ย่อมจะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะข้อมูลที่ได้ศึกษามีความน่าเชื่อถือ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการในงานเขียนสารคดีด้วย สอดคล้องกับข้อสนับสนุนของ Songkram (2014, p. 3) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ เป็นกระบวนการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกตรวบรวมสิ่งแปลกหลัต่าง ๆ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตรง ตลอดจนส่งเสริมทักษะด้าน ต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สังเกต แก้ปัญหา พัฒนาการคิดของผู้เรียนเพื่อการขยายประสบการณ์การเรียนรู้ที่นอกเหนือจากประสบการณ์ในห้องเรียน

ข้อมูลความรู้ที่ได้รับจากการค้นพบด้วยตนเอง ผู้เรียนจะนำมาใช้ในการเขียน

สารคดีได้ก็ต่อเมื่อมี การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามและผสมผสานกับการอ่านหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการตกผลึกทางความคิดและปัญหา หากจะนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาถ่ายทอดให้เป็นรูปธรรมในงานเขียนสารคดีจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบ การจัดระบบความคิดทำให้เรื่องมีความเป็นเอกภาพและมีสัมพันธภาพ นอกจากนี้ยังทำให้การเขียนเป็นไปได้ง่าย ไม่กวนสับสน มีเนื้อหาข้อมูลครบถ้วน

จากแนวคิดดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นว่าการใช้แผนภูมิความคิดมาเป็นเครื่องมือจัดระบบความคิดความรู้ในการเขียนสารคดีจะทำให้ผู้เรียนสามารถออกแบบโครงเรื่องและเรียบเรียงเนื้อหาสาระได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ดังที่ Pholwatana and Kanokudom (2004, p. 18) กล่าวไว้ว่าการใช้เครื่องมือในการจัดระบบความคิดสู่การเขียนจะช่วยให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ได้ เป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดจากการจัดข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระบบโดยนำการเขียนแผนผังลักษณะต่าง ๆ มาช่วยกำหนดข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจกรอบแนวคิดด้วยตัวเองอย่างชัดเจน ผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจจากการเขียนแผนผังความคิดโดยผสมผสานการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ลงไปในงานเขียนสารคดีเรื่องนั้น ๆ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา นำไปสู่การศึกษานโยบายการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังกล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาความสามารถเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปี 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนวิชาการเขียนสารคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถเขียนสารคดีของนักศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านสารคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนวิชาการเขียนสารคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 89 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปี 2 หมู่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนวิชาการเขียนสารคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด และตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเขียนสารคดี

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์

1. เพื่อพัฒนาแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิดที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. แนวคิดเกี่ยวกับแผนภูมิความคิด

แผนภูมิความคิด (Mind Mapping) หมายถึง แผนภูมิรูปภาพที่แสดงความคิดหรือข้อมูลสำคัญที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนนำเอาข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายมาจัดให้เป็นระเบียบ สามารถอธิบายให้เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้ เนื้อหาสาระนั้น ๆ ได้ง่าย แผนภูมิความคิดถือเป็นการประมวลความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม สามารถมองเห็นและอธิบายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Susuaruj, 2008, p. 248)

แผนภูมิความคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเขียนสารคดีนั้น Tatphumee (2013, pp. 47-48) ได้อธิบายลักษณะเฉพาะของแผนภูมิความคิดแต่ละชนิด เช่น แผนภูมิเป้าหมาย (Target) เป็นแผนภูมิความคิดที่ใช้แสดงการจัดหมวดหมู่ข้อมูลหรือหมวดหมู่ความคิดออกเป็น ส่วน ๆ ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map) เป็นแผนภูมิความคิดที่ใช้แสดงการเรียงลำดับข้อมูล เหตุการณ์ ขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ ผังโน้ตค้น (Concept Map) เป็นผังที่ใช้แสดงความคิดหรือเรื่องราวโดยการจัดหมวดหมู่ตามความสำคัญของข้อมูล

จำแนกออกเป็นมโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รอง มโนทัศน์ย่อย รวมถึงตัวอย่างต่าง ๆ เป็นต้น

สอดคล้องกับแนวคิดของ Suntornroj (2012, p. 36) ซึ่งอธิบายว่า การสร้างแผนภูมิความคิดเป็นการนำเสนอให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรองลงไป หรือเป็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ ช่วยเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้ และยังช่วยพัฒนาความคิดแบบวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) การมีเหตุผลและพัฒนาด้านความจำได้อีกด้วย

กล่าวโดยสรุป การเขียนสารคดีโดยใช้แผนภูมิความคิด จะช่วยให้การจัดระบบข้อมูลและความคิดเป็นระบบระเบียบ เพราะแผนภูมิความคิดเป็นรูปแบบการสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมีความเป็นระบบ กระชับ กะทัดรัด และชัดเจนยิ่งขึ้น

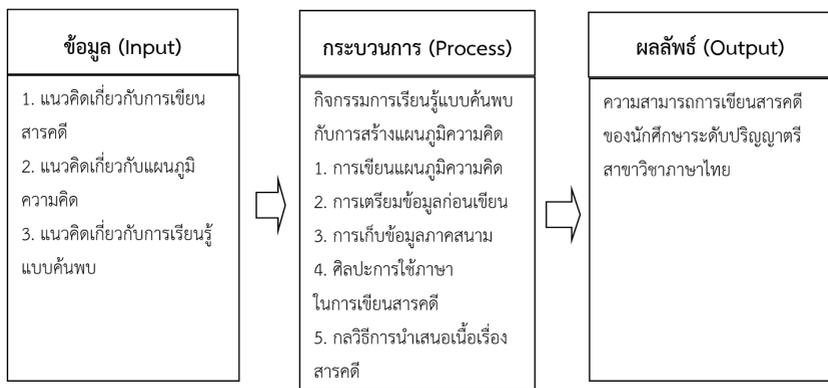
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบค้นพบ

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ลักษณะการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนได้ตามความสนใจ โดยมีผู้สอนช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และช่วยให้คำปรึกษาแนะนำตามความเหมาะสมเกี่ยวกับ วิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Khaemane, 2012, p. 145)

วิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถสนับสนุนหรือช่วยเสริมการเรียนรู้แบบค้นพบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยและนิรนัย เพราะการเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นการเรียนรู้โดยการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธีมาใช้ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้แบบค้นพบโดยใช้วิธีคิดแบบอุปนัยและนิรนัยที่ค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย เป็นการเรียนรู้จากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม ซึ่งผู้เรียนได้ใช้เหตุผลจากตัวอย่างต่าง ๆ ไปสนับสนุนให้พบข้อสรุปโดยใช้ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเองและเหตุผลเพื่อนำมากำหนดเป็นข้อสรุปกฎเกณฑ์ ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบนิรนัย เป็นการเรียนรู้จากส่วนรวม ไปหาส่วนย่อยซึ่งผู้เรียนจะนำหลักการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์หรือนิยามไปทดลองหรือพิสูจน์เพื่อให้ได้ความคิดข้อสรุป หรือค้นพบข้อสรุปอื่น ๆ (Mulkham, 2004, pp. 31-32)

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบ มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากสถานที่นอกชั้นเรียน หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลสารคดีจากภาคสนาม โดยมีฐานคิดว่าหากผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลผู้ให้ข้อมูลมาสังเคราะห์และเรียบเรียงเป็น งานเขียนสารคดี ย่อมจะช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะข้อมูลที่ได้ศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามนั้นมีความน่าเชื่อถือ และถือเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นพบด้วยตนเองตามความสนใจเฉพาะบุคคล

จากการศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปแผนภาพกรอบแนวคิดได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ตามเกณฑ์ 75/75 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ตามเกณฑ์ 75/75

ผลการทดสอบ	N	คะแนน	\bar{X}	E_1 / E_2
ด้านกระบวนการ (E_1)	49	6944	141.71	78.73/80.77
ด้านผลลัพธ์ (E_2)	49	1583	32.31	

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 141.71 หรือมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 78.73 และคะแนน การทดสอบวัดผลหลังเรียนของนักศึกษาจากคะแนนเต็ม 40 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 32.31 หรือมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.77 แสดงว่าแผนบริหาร การสอนการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.73/80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด

จำนวนผู้เรียน (N)	คะแนนรวม	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
49	2759	1176	1583	0.5191

จากตารางที่ 2 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด มีค่าเท่ากับ 0.5191 คิดเป็นร้อยละ 51.91

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด

ผลการทดสอบ	N	Mean	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ยผลต่าง	t	df	Sig 1 tailed
ก่อนเรียน	49	24.00	4.704	8.31	3.183	18.265**	49	0.000
หลังเรียน		32.31	1.939					

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบคะแนนของผู้เรียน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 24.00 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.31 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. แผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.73/80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแผนบริหารการสอนมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์การวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ด้วยการศึกษารายละเอียดของ

รายวิชาการเขียนสารคดีในหลักสูตร ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบและการสร้างแผนภูมิความคิด ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการเขียนสารคดีเพื่อเป็นแนวทางออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนั้น แผนบริหารการสอนทั้งหมดได้ผ่านการแก้ไขปรับปรุงโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไขแลพนำไปใช้สอนจริง ทำให้แผนบริหารการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้วิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางดำเนินการวิจัย ได้แก่ Tatphume (2013) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่มีประสิทธิภาพ 87.47/76.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Hongphu (2007) เรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเรียงความด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้แผนภูมิความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทย ด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้แผนภูมิความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 83.74/85.97 และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dhamachon (2005) เรื่องการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนภูมิความคิด ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนภูมิความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.52/85.48

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนบริหารการสอนการเขียนสารคดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด มีค่าเท่ากับ 0.5191 หมายความว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 51.91 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน แผนบริหารการสอนได้สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการเขียนสารคดีและขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิความคิดกับกิจกรรมการเรียนรู้

รู้แบบค้นพบ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำแผนภูมิความคิดมาใช้ในการวางโครงเรื่องสารคดี และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบจนนำไปสู่การเรียบเรียงเนื้อเรื่องสารคดีได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางดำเนินการวิจัย ได้แก่ งานวิจัยของ Tatphume (2013) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ พบว่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ มีค่าเท่ากับ 0.5343 หมายความว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าเดิมน้อยละ 53.43 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Dhamachon (2005) เรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนภูมิความคิด ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนภูมิความคิดมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.65 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 65

3. การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสารคดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด โดยภาพรวม พบว่าการทดสอบคะแนนของผู้เรียน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 24.00 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.31 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้งพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนการเขียนสารคดีโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด สามารถพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีของผู้เรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนเกิดความเข้าใจขั้นตอนในการเรียนรู้แบบค้นพบ มีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้ในการค้นหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ดังนั้น เมื่อผู้เรียนรวบรวมความรู้ที่ตนศึกษาได้ครบถ้วนแล้วมาจัดระบบข้อมูลโดยใช้แผนภูมิความคิดจึงสามารถวางโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องสารคดีได้ นำไปสู่การใช้ภาษาในการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางดำเนินการวิจัย ได้แก่ งานวิจัยของ Tatphumee (2013) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ พบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ Srisuk (2010) เรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบางหัวเสือ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู (สสวท.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Honghern (2010) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนสารคดี คิดเป็นร้อยละ 74.65 นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 84.44 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rungkitleatskul (2003) เรื่องการใช้แหล่งวิทยากรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหาด บ้านดอนที่วิทยา พบว่านักเรียนมีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนจะต้องอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเขียนสารคดีโดยใช้แผนภูมิความคิด ตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการสอนแบบค้นพบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อย่างถูกต้อง จะทำให้การพัฒนาการเขียนสารคดีบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากประสบการณ์เรียนรู้นี้เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนอาจไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

1.2 ผู้สอนควรนำตัวอย่างสารคดีที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และนำแนวคิดจากตัวอย่างดังกล่าวมาสามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์

ความรู้ของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้ ในการเขียนสารคดีได้

1.3 ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและประสบการณ์ชีวิตที่ต่างกัน ดังนั้นผู้สอนควรมีการเสริมแรงที่หลากหลายและเหมาะสมเพื่อกระตุ้นความสนใจ และแนะแนวทางแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน เรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดี โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด

2.2 ควรมีการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนเรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดี โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนเรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดี โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบกับการสร้างแผนภูมิความคิด เปรียบเทียบกับวิธีการสอนรูปแบบอื่น ๆ

References

- Chakchai, C. (2013). **Kankhian Sarakhadi** (In Thai) [Feature Writing].
Maha Sarakham: Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Maha Sarakham University.
- Dhamachon, T. (2005). **Kanphatthana phaenkanchat kitchakam
Kanrianru phasa thai duai klumruammue baep STAD rueang
kan an choeng wikhro chan prathomsueksa pithi 5 doi chai
phaenphum khwamkhit** (In Thai) [The development of Thai
language learning management in STAD collaborative instructional
model for analytical reading of prathomsueksa 5 students using
mind mapping] (Master's thesis). Maha sarakham University,
Maha Sarakham.
- Honghern, Y. (2010). **Kanphatthana khwamsamat kankhian sarakhadi
khong nakrian chan matthayomsueksa pithi 6 doi chai laeng
rianru nai chumchon** (In Thai) [The development of non-fiction
writing exercises using local information for Matthayomsueksa 6
students] (Master's thesis). Khon Kean University, Khon Kean.
- Hongphu, S. (2007). **Phon Kanchat kitchakam kanrianru wicha phasa
thai rueang kankhian riangkhwam duai kanrian baep ruammue
doi chai phaenphum khwamkhit chan prathomsueksa pithi 5**
(In Thai) [The effects of learning management entitled
collaborative essay writing using mind mapping method on
Prathomsueksa 5 students] (Master's thesis). Mahasarakham
University, Maha Sarakham.
- Khaemane, T. (2012). **Sat kanson : ong khwamru phuea
kanchatkrabuankan rianru thi mi prasitthiphap** (In Thai)
[Sciences of teaching: Principles for effective learning
management]. Bangkok : Chulalongkorn University.

- Khomkokkrut, S. (2004). **Kanphatthana thaksa kankhian riangkhwam duai phaenphum khwamkhit wicha phasa thai chan Prathomsueksa pithi 6** (In Thai) [The development of composition writing skill using Thai language mind mapping of prathomsueksa 6 students] (Master's thesis). Mahasarakham University, Maha Sarakham.
- Mulkham, S. (2004). **21 Withi chatkan rianru : phuea phatthana krabuankan khit** (In Thai) [21 learning managements for cognitive processes]. Bangkok: Phapphim.
- Pholwatana, P. & Kanokudom, C. (2004). **Sinlapa Kanchatkan rianru phasa thai chuang chan thi 4 (Matthayomsueksa pithi 4-6)** (In Thai) [Art of Thai language learning management for the fourth level (Matayom 4-6)]. Bangkok: Ben Publishing.
- Rangabtuk, W. (2002). **Theknik lae kitchakam kanrianru thi nen phurian pen samkhan tam laksut kansueksa khanphuenthan phoso 2544** (In Thai) [Techniques and learning activities focusing on students centered method based on the 2001 core curriculum]. Bangkok: Phrikwan Graphic.
- Rungkitleatskul, K. (2003). **Kan chai laeng witthayakan nai chumchon phuea phatthana kan khian laorueang khong nakrian chan Prathomsueksa pithi 3** (In Thai) [Using community resources for improving narrative writing of pratomsuksa 3 students] (Master's thesis), Chiang Mai University, Chiang Mai.
- Songkram, N. (2014). **Kansueksa nok sathanthi lae kansueksa thi samuean phuea kanrianru choengruk** (In Thai) [Fieldtrip and virtual fieldtrip for active learning]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

- Srisuk, W. (2010). **Phon kanchatkan rianru baep khonphop thimi to khwamsamat nai kan khit wikhro khong nakrian chan Prathom sueksa pithi 6 rongrian watbanghua suea** (in Thai) [The effects of discovery approach on analytical thinking of grade 6 students in Watbanghuasuea school] (Master's thesis). Dhonburi Rajabhat University, Bangkok.
- Suntornroj, W. (2012). **Nawattakam tam naeokhit baep backward design** (In Thai) [Learning Innovation in backward design]. Mahasarakham : Mahasarakham University Press.
- Susuaruj, P. (2008). **Kan phatthana kankhit** (In Thai) [Thinking development]. Bangkok: 9119 Technique Printing.
- Tatphumee, W. (2013). **Kan phatthana khwamsamat dan kankhian sarakhadi thongthin doi chai phaenphum khwamkhit prakopkanson baep khonphop** (in Thai) [The development of local non-fiction writing skill using mind mapping and discovery learning method integration] (Master's thesis). Mahasarakham University, Maha Sarakham.